

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami určenými na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov v obci Smižany

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť vytváranie finančných, materiálových a iných podmienok na plnenie úloh ochrany pred povodňami a na odstránenie ich následkov; zhodnotiť hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a dodržiavanie účelovosti vynaložených verejných prostriedkov.

Predmetom kontroly bolo preveriť postavenie a pôsobnosť kontrolovaného subjektu územnej samosprávy, plnenie povinností, vyplývajúcich pre kontrolovaný subjekt zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami, čerpanie verejných prostriedkov na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov.

Kontrola bola vykonaná v obci Smižany, Námestie M. Pajdušáka 1341/50, 053 11 Smižany za kontrolované obdobie roka 2010 a súvisiace obdobia.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Postavenie a pôsobnosť kontrolovaného subjektu územnej samosprávy

Obec Smižany (ďalej len „obec“) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec mala k 31.12.2010 celkom 8 626 obyvateľov. Obec je právnickou osobou samostatne hospodáriacou s vlastným majetkom a so svojimi zdrojmi za podmienok stanovených zákonom a všeobecne záväznými nariadeniami obce. Štatút obce (ďalej len „štatút“), ktorý je základným normatívno-právnym a organizačným predpisom obce, bol schválený obecným zastupiteľstvom obce. V zmysle štatútu je obec povinná poskytnúť pomoc obyvateľom obce pri mimoriadnych situáciách. Podľa obsahovej náplne organizačného poriadku obce má obec vo svojich štruktúrach oddelenie výstavby a životného prostredia. Činnosť oddelenia je zabezpečovaná vedúcim oddelenia a tromi pracovníkmi, pričom oblasť životného prostredia rieši jeden pracovník.

Hlavný tok cez obec sa volá Brusník, ktorého správcom je vodohospodársky podnik. Cez obec ďalej preteká Smižiansky potok, ktorého obec je nájomcom v dĺžke 532 m.

2. Plnenie povinností, vyplývajúcich pre kontrolovaný subjekt zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany pred povodňami

V kontrolovanom období sa obec riadila a zabezpečovala vykonávanie opatrení na ochranu pred povodňami na území obce do 31.01.2010 podľa ustanovení zákona o ochrane pred povodňami z roku 2004 a od 01.02.2010 podľa ustanovení zákona o ochrane pred povodňami z roku 2010. Obec mala Povodňový plán záchranných prác obce Smižany, ktorý bol spracovaný v súlade so zákonom o ochrane pred povodňami z roku 2004 a bol schválený obecným zastupiteľstvom.

Porušenie zákona o ochrane pred povodňami platného v roku 2010 bolo zistené v prípadoch:

- aktualizovaný povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác nebol schválený Obvodným úradom životného prostredia v Spišskej Novej Vsi (ďalej len „OÚŽP Spišská Nová Ves“), ani Obvodným úradom v Spišskej Novej Vsi,
- obec nemala schválené všeobecne záväzné nariadenie, v ktorom mala uložiť povinnosť vypracovať a aktualizovať povodňový plán záchranných prác právnickej osobe a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorej objekt môže byť postihnutý povodňou,
- do uvedeného plánu neboli zapracované povodňové plány záchranných prác právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov.

3. Čerpanie verejných prostriedkov na ochranu pred povodňami a na odstránenie ich následkov

Rozpočet obce na rok 2010 bol schválený ako vyrovnaný. V rozpočte na rok 2010 bola schválená predpokladaná výška dotácie na prenesený výkon štátnej správy na životné prostredie v sume 1 100,00 EUR. Uznesením obecného zastupiteľstva bola upravená výška dotácie v rozpočte na prenesený výkon štátnej správy na životné prostredie na sumu 854,00 EUR. Ďalej bolo tým istým uznesením schválené aj použitie dotácie na úhradu výdavkov na povodne v sume 43 157,26 EUR. Vlastné finančné prostriedky na oblasť životného prostredia obec nemala schválené v rozpočte na rok 2010. Krajský úrad životného prostredia Košice uzatvoril s obcou Smižany zmluvu o poskytnutí finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, na základe ktorej poskytol obci 90 000,00 EUR na úhradu 30% škôd spôsobených povodňami v roku 2010.

Porušenie zákona o účtovníctve a opatrenia Ministerstva financií SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky, bolo zistené v jednom prípade, kedy obec nepoužila finančné prostriedky vo výške 90 000,00 EUR do konca roka 2010 a ani ich nepreúčtovala do výnosov budúcich období.

Zhrnutie

Kontrola NKÚ SR preukázala nedodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov. Obec porušila zákon o ochrane pred povodňami tým, že nemala schválený aktualizovaný povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác, nebolo schválené všeobecne záväzné nariadenie pre oblasť ochrany pred povodňami. Ďalej bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve v oblasti dodržiavania postupov účtovania.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Doplniť a schváliť obecným zastupiteľstvom obce, OÚŽP v Spišskej Novej Vsi a Obvodným úradom v Spišskej Novej Vsi aktualizovaný povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác v zmysle zákona o ochrane pred povodňami.

Kontrolovaný subjekt prijal šesť opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. NKÚ SR bude sledovať ich plnenie.